

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/343/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244980
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244980.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľa: H. H., L. Z. Č.. XX, L., zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o., Bratislava so sídlom Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o zaplatenie náhrady škody vo výške 9.017,06€ s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. decembra 2014, č.k. 11 C 219/2011-359 a proti uzneseniu tohto istého súdu č.k. 11 C 219/2011-381 zo dňa 22. januára 2015, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a napadnuté uznesenie č.k. 11 C 219/2011-381 zo dňa 22.1.2015 **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 9.017,06€ s príslušenstvom predstavujúcu náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou **PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len "Družstvo") a obchodníka s cennými papiermi **CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s.** (ďalej len "obchodník s CP") a rozhodol, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke prvostupňový súd odôvodnil ustanoveniami § 3 ods.1,2, § 9 ods.1,2, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ustanoveniami § 126 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 127 zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom do 21.7.2013, § 135 ods. 1,2,7 zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.5.2010, ustanoveniami § 45 ods. 1, ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z., § 233 ods.1, § 243 ods. 1, § 244 ods. 1,3 Obchodného zákonníka, keď poukázal na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ bol členom družstva, pričom požiadal o zrušenie členského podielu a Družstvo vystavilo v navrhovateľovi zmenku so splatnosťou na videnie. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010, bol na majetok Družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz, do funkcie správcu bol ustanovený H.. H. Z. a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Navrhovateľ si formou prihlášky prihlásil voči Družstvu pohľadávku, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá a navrhovateľ sa obrátil na súd incidenčnou žalobou na určenie oprávnenosti jej pohľadávky, konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I a nie je právoplatne skončené. Poukázal tiež nato, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné uzatvorenie zmluvy o riadení portfólia medzi obchodníkom s cennými papiermi ako obhospodarovateľom a družstvom ako klientom zo dňa 2.6.2008, ako aj členstvo navrhovateľa v družstve. Sporným zostalo ustálenie, či ide o nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a teda ustálenie subjektu zodpovedného za vznik škody

navrhovateľovi, keď navrhovateľ sa domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nesprávneho úradného postupu NBS spočívajúceho v údajnom zanedbaní povinností, v nečinnosti a prietáhoch pri výkone dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi, ktorý spravoval portfólio družstva. Prvostupňový súd uviedol, že nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci je porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nesprávnym úradným postupom sa rozumie spravidla postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí (§ 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010, 6 Cdo 115/2010 zo dňa 31.5.2011). Ide o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy funkcie alebo cieľov tejto činnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie podľa čl. 46 ods. 3, ods. 4, čl. 51 ods. 1 Ústavy SR (napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 467/08 zo dňa 16.12.2008). Štát sa zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci nemôže zbaviť. Pre vyvodenie zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je nevyhnutné (a to *conditio sine qua non*) kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci; škoda; príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a škodou. Ak nie je splnená čo len jedna z uvedených podmienok, nemožno voči štátu vyvodiť zodpovednosť za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Družstvo, ktorého členom bol aj navrhovateľ, až do roku 2010 deklarovalo, že jeho hospodárske výsledky sú úmerné ročným predpokladom hospodárenia a členské vklady sa zhodnocujú. V žiadnej zo správ družstva sa nenachádzali informácie o jeho nepriaznivej hospodárskej situácii. Družstvo v rokoch 2007 a 2010 informovalo NBS, že obchodník s cennými papiermi neplní svoje povinnosti a žiadalo o vykonanie dohľadu na mieste. NBS v apríli 2007 začala u obchodníka s cennými papiermi vykonávať dohľad na mieste, s predstaviteľmi družstva prerokovala nezrovnalosti zistené pri dohľade. NBS nebola v konaní nečinná, práve naopak v roku 2007 vykonala dohľad na mieste, počas ktorého zistila u obchodníka s cennými papiermi nedostatky, ktoré viedli k uloženiu pokuty v sume 500.000,- Sk, t.j. 16.596,96 € (rozhodnutím č. OPK-9750/3/2007 z 8.1.2008, ktoré bolo zrušené rozhodnutím druhostupňového správneho orgánu - Bankovej rady NBS - č. GUV 841/2008 zo dňa 7.5.2008) a k uloženiu pokuty v sume 300.000,- Sk, t.j. 9.958,18 € (rozhodnutím č. OPK-9750-5/2007 z 20.8.2008, ktoré je právoplatné a vykonateľné, pretože obchodník s cennými papiermi sa vzdal práva podať rozklad); predbežným opatrením č. ODT-8305/2010 z 12.7.2010 nariadila obchodníkovi s cennými papiermi zdržať sa nakladania s majetkom mu zvereným bez jej predchádzajúceho súhlasu; dňa 27.7.2010 polícii oznámila skutočnosť, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu predstaviteľmi družstva, na základe ktorého bolo začaté trestné stíhanie uznesením č. PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16.11.2010; zastavila konanie o schválenie dodatku k prospektu investície, o ktoré požiadalo družstvo (rozhodnutím č. OPK-5664/1-5/2010 z 26.8.2010); odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21.12.2010, ktoré bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím č. GUV-274/11 zo dňa 1.3.2011; - NBS rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 z 30.5.2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt.

Prvostupňový súd, mal zato, že u uvedeného vyplýva, že NBS nezanedbala svoje povinnosti a dohľad nad dohliadanými subjektmi - družstvom a obchodníkom s cennými papiermi - vykonávala v zákonom rozsahu ako dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a v súlade s ustanoveniami § 125 až § 128 zákona č. 566/2001 Z.z. v znení účinnom v čase vykonávania dohľadu. NBS v rámci dohľadu kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2, § 127 zákona č. 566/2001 Z.z.), aktuálnosť prospektu investície počas trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. Až s účinnosťou od 1.6.2010 je NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície, dovedy preto nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. NBS preto v čase výkonu dohľadu v roku 2007 a do 31.5.2010 nemohla

prekročiť rozsah svojich právomocí, zverených jej zákonom č. 566/2001 Z.z. a č. 747/2004 Z.z., pretože by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Nemožno nechať bez povšimnutia, že družstvo už na začiatku svojej existencie zavádzalo svojich členov a poskytovalo im nepravdivé informácie, že Úrad pre finančný trh hodnotil každé družstvo od jeho vzniku za dva roky činnosti, jeho zakladajúcich podielnikov, orgány, hospodárske výsledky, investičnú stratégiu, systém fungovania i plán rozvoja; od februára 2002 sú družstvá pod dozorom Úradu pre finančný trh, ktorý ich veľmi pozorne sleduje a posudzuje každý prejav navonok. Úrad pre finančný trh družstvo dňa 13.5.2003 vyzval, aby také informácie nepoužíval a nešíril, a to ani vo vzťahu k členom družstva, pretože nie sú v súlade so zákonom - úrad nebol povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v prospekte s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt. Schválením prospektov úrad neodobril projekt družstiev.

Navrhovateľ podľa názoru súdu prvého stupňa nepreukázal, že odporca sa dopustil nesprávneho úradného postupu. V konaní poukazoval len na skutočnosť, že odporca bol nečinný, spôsobil prieskumy, neskoro zistil nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, nerobil riadne a včas úkony potrebné na nápravu zistených nedostatkov, neprijal opatrenia potrebné na zabránenie vzniku škody, nekonal v súlade so zákonom č. 747/2004 Z.z., so zákonom č. 566/1992 Zb. a so zákonom č. 566/2001 Z.z. Preto zo strany NBS nejde o nesprávny úradný postup (ale ide o postup konformný so zákonom), NBS nebola nečinná, ihneď po oznámení družstva začala vykonávať dohľad na mieste a prijala primerané opatrenia, ktoré postupne vyústili až do odobratia povolenia obchodníkovi s cennými papiermi na poskytovanie investičných služieb. Súd opäť prízvukuje diskrečnú právomoc NBS v správnom konaní ukladať sankcie za porušenie právnych predpisov právnickými osobami, teda za spáchanie iných správnych deliktov, pri ktorých sa uplatňujú zásady administratívneho trestania a analogicky aj zásady trestného trestania. Ak NBS postupovala od miernejšej sankcie (pokuta) k prísnejšej sankcii (odobratie povolenia na poskytovanie investičných služieb), jej postup je v súlade s právomocou, ktorú jej zákon zveril. Na základe uvedeného prvostupňový súd dospel k záveru, že nebola naplnená prvá a základná podmienka pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, a to existencia nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci (NBS) pri výkone verejnej moci podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z.

Škoda, ktorá navrhovateľovi vznikla v podobe nevyplateného členského podielu, je škodou, ktorú nespôsobil odporca. Navrhovateľ ako člen družstva musel vedieť, že s jeho investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov; bol povinný podieľať sa nielen na ziskoch, ale aj na stratách družstva (§ 82 ObZ). Tvrdenie navrhovateľa, že sa spoliehal na tom, že družstvo a obchodník s cennými papiermi sú pod dohľadom NBS, nie sú právne relevantné a v rozpore s citovanými právnymi predpismi (aj s ohľadom na oznámenie Úradu pre finančný trh zo dňa 13.5.2003 citované vyššie). Samotní členovia družstva vedeli o investovaní družstva len do nakladačov Božena, ktoré boli prerobené na odмінovacie stroje; o iných investíciách nevedeli, pretože predstavitelia družstva im ich odmietli oznámiť s odvolaním sa na obchodné tajomstvo. Členovia družstva po ďalších informáciách nepátrali, boli tak spokojní. Teda ani členovia družstva nevyvinuli dostatočnú starostlivosť spočívajúcu v záujme o ochranu svojich vkladov v družstve, preto nemožno bez ďalšieho ani ich zodpovednosť prenášať na iný subjekt (štát). Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplývalo, že obchodník s cennými papiermi porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy pri zhodnocovaní finančných prostriedkov, ktoré malo družstvo vo svojom portfóliu, avšak žiadne súdne konanie medzi obchodníkom s cennými papiermi a družstvom, v ktorom by sa družstvo domáhalo svojich nárokov voči obchodníkovi s cennými papiermi, neprebiehalo a ani neprebíha. Družstvo sa aspoň takýmto spôsobom mohlo snažiť ochrániť vklady svojich členov, čo však neurobilo. Družstvo je podnikateľským subjektom zriadeným za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti v oblasti a v rozsahu predmetu podnikania, najmä na poskytovanie služieb členom družstva a za účelom zhromažďovania peňažných prostriedkov od svojich členov predovšetkým formou členských vkladov a vykonávania činnosti na uspokojenie potrieb svojich členov spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov na peňažnom a kapitálovom trhu prostredníctvom tretích osôb (čl. 2 stanov družstva). Prípadnú stratu v hospodárení družstva a zodpovednosť za ňu nemožno bez ďalšieho prenášať na iný subjekt (napríklad štát). Škoda, ktorá navrhovateľovi vznikla, z dôvodu nevyplatenia jeho členského vkladu a vyrovnacieho podielu, je výsledkom hospodárskej činnosti družstva, za ktorú nesie zodpovednosť výlučne družstvo, resp. jeho predstavenstvo a kontrolná komisia. Družstvo sa môže domáhať náhrady škody voči členom predstavenstva, ktorí zanedbali svoje povinnosti a nekonali s odbornou starostlivosťou, podľa § 243a ods. 2 ObZ. Priama príčinná súvislosť medzi škodou, ktorá navrhovateľovi vznikla, vyplýva z nebanlivostného konania družstva a obchodníka s cennými papiermi, teda iného subjektu ako je odporca.

Podľa názoru prvostupňového súdu družstvo malo vedomosť o nehospodárnom konaní obchodníka s cennými papiermi, pretože A.. B.F. E. bol v tom istom čase členom predstavenstva družstva (23.3.2000 do 5.12.2000), podpredsedom predstavenstva družstva (6.12.2000 - 15.1.2001) a predsedom predstavenstva družstva (16.1.2001 do 9.4.2008), a zároveň predsedom predstavenstva obchodníka s cennými papiermi (9.1.2002 - 27.11.2003) a členom dozornej rady (28.11.2003-13.5.2008). A.. B. E. preto musel mať vzhľadom na svoje funkcie v štatutárnych a kontrolných orgánoch oboch obchodných spoločností vedomosť o ich činnosti, ziskoch a stratách, a bol o nich povinný informovať družstvo z titulu funkcie predsedu predstavenstva družstva v súlade so zásadou konania s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov (§ 243a ods. 1 ObZ). Ak tak neurobil a družstvo neinformoval, nesie zodpovednosť za následky svojho konania. Medzi konaním odporcu a škodou, ktorá navrhovateľke vznikla, preto nemôže existovať ani priama príčinná súvislosť. Na základe toho nie je splnená ani tretia podmienka pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a citovaných právnych predpisov nebola splnená ani jedna zákonná podmienka vyplývajúca z § 3 ods. 1 písm. d/ a § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu za škodu a prvostupňový súd preto návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal z dôvodu, že tento si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolania navrhovateľ, ktorý žiadal aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil, návrh v celom rozsahu vyhovel a zaviazal odporcu k náhrade trov konania, alternatívne žiadal rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odvolaní namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu a nemohol predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa jej výkladu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval. Postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na ňu z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa o tom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcou v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný považoval záver súdu prvého stupňa, že sa mal viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebol "bdelý" s tým, že mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými by mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Uviedol, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností. Podľa ust. § 135 ods. 1 Zákona o cenných papieroch (platného v tomto znení od 1. mája 2007) Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že v priebehu celého konania tvrdila opak - preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi. Povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska je dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty

a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľa. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka A. B. E., M.. preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, t.j. že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom A.. Z. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Navrhovateľ poukázal tiež na to, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi (v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch) ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 € nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohol rozpoznáť riziko svojej investície, resp., že túto investíciu mu banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal ďalej na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch; z uvedeného vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 Národnou bankou Slovenska. Navrhovateľ ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011 č. ODT-10890-4/2010 (právoplatným dňa 18. júla 2011) zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, späťne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31. decembru 2006. Z uvedeného vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 (zákazom činnosti).

Navrhovateľ mal tiež zato, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia navrhovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní a ak áno, v akom rozsahu. Súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp. zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu - preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je (podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu) povinný mu dané plnenie vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o

zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Uviedol, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni Chartis Europe a iným subjektom a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jeho možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. Záverom vo svojom odvolaní navrhovateľ poukázal na závery uznesenia Najvyššieho SR zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6MCdo 11/2010 a na to, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a preto nemôžu byť právnym podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku.

Odporca vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedol, že súd prvého stupňa pri konaní v prejednávanej veci postupoval maximálne zodpovedne, vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, riadne zabezpečil listiny aj z iných súdnych konaní a v konečnom dôsledku mal v spise k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, či už predložené navrhovateľom alebo ním. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dostatočne správne zistil skutkový aj právny stav veci, pričom z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti (§ 121 O.s.p.), pretože na prvostupňovom súde už od 2. júla 2012 pravidelne prebiehajú konania v skutkovo a právne analogických veciach. Odporca vo vyjadrení zopakoval svoje počas konania prezentované tvrdenia k skutkovo a právne podstatným skutočnostiam týkajúcim sa daného prípadu a uviedol, že navrhovateľ v konaní nepreukázal bezúspešné uplatnenie nároku voči družstvu PDSI čo znamená, že nepreukázal vznik škody. K námietke o riadnom nevykonaní listinných dôkazov uviedol, že zo zápisnice z pojednávania súdu jasne vyplýva skutočnosť, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri ich oboznamovaní presne špecifikoval o aké doklady išlo a oboznámil ich obsah.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku nie je dôvodné.

Zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánmi verejnej moci je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu; 2. vznik škody; 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zákon č. 514/2003 Z.z. definuje nesprávny úradný postup iba príkladmo v ust. § 9 ods. 1 druhá veta tak, že okrem iného sa zaň považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Z obsahu pojmu "nesprávny úradný postup" vyplýva, že vo všeobecnosti môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 1. 6. 2010 mohla NBS dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície

štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z.z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľ. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21. 7. 2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.7.2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na farchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľa, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemal vedomosť. Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva. Uvedené znamená, že riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť (čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi). Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska. Činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu zohľadňujúc aktívny prístup Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi (v konaní preukázaný rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 €, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007 , ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 euro a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení

v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazoval navrhovateľ, jeho interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškani. Okrem toho Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky navrhovateľa nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa i v tom, že návrh na začatie konania bol podaný predčasne.

K námietke navrhovateľa, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a preto nemôžu byť právnym podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku odvolací súd uvádza, že podľa § 129 ods. 1 O.s.p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie konania, následné podania navrhovateľa a vyjadrenie sa odporcu boli vzájomne účastníkom súdom prvého stupňa doručované pred pojednávaním nariadeným na prejednanie veci samej. Zo zápisnice z pojednávania súdu nariadeného na deň 8.12.2014 jednoznačne vyplýva, že listinné dôkazy doložené navrhovateľom a odporcom v priebehu konania, ako aj listinné dôkazy na CD nosiči boli súdom prvého stupňa riadne oboznámené. Uvedené znamená, že navrhovateľom vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa o riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností spôsobom uvedeným v § 129 ods.1 O.s.p. nebolo odvolacím súdom zistené. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil vrátane výroku o trovách konania, o ktorých prvostupňový súd správne rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Napadnutým uznesením č.k. 11 C 219/2011-381 zo dňa 22.1.2015 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť v lehote desať dní súdny poplatok za odvolanie v sume 20,- € s poukazom na položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Uznesenie odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol navrhovateľ podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubení súdneho poplatku zastavil. Namietal, že predmetom konania je nárok na náhradu škody proti Slovenskej republike, zastúpenej Národnou bankou Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti

za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, konanie ktoré sa začalo do 30. 09. 2012, a na ktoré sa vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, týkajúce sa všetkých položiek Sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch, teda aj poplatku uvedeného v položke 7a.

Odvolačný súd preskúmal vec i z hľadiska tohto o odvolania podaného proti uzneseniu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. , bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Zákonom č. 621/2005 Z. z ustanovenia § 4 ods. 1 cit. zákona bolo vypustené písm. c/ od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom s účinnosťou od 01. 01. 2006.

Zákonom č. 621/2005 Z. z s účinnosťou od 01. 07. 2007 bolo vsunuté do § 4 ods. 1 zákona písm. k/ od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré bolo písm. k/ z ustanovenia § 4 ods. 1 zákona vypustené zákonom č. 286/2012 Z. z., s účinnosťou od 01. 10. 2012 s tým, že za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba, v sume 20,-€ (položka č. 7a sadzobníka; od 01.10.2012). Z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 (§ 18ca zákona).

V súdnej veci sa navrhovateľ žalobou podanou na súd prvého stupňa dňa 30.12.2011 domáhal náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., o návrhu ktorom bolo rozsudkom zo dňa 8.12.2014 súdom prvého stupňa rozhodnuté. Navrhovateľ dňa 22.12.2014 podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedeného výkladu vyplýva, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od 01. 10. 2012 nepožíva vecné oslobodenie od súdnych poplatkov. Návrhy vo veci samej, odvolania, dovolania sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania poplatkového úkonu. Ak teda podal navrhovateľ odvolanie po 01.10. 2012 vznikla mu povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 01. 10. 2012).

Bezvýznamné z aspektu právneho posúdenia súdnej veci je, kedy bol podaný návrh na začatie konania , keďže zákonodarca rozlišuje medzi návrhom na začatie konania, odvolaním, dovolaním podania, ktoré sú z hľadiska zákona o súdnych poplatkoch samostatnými poplatkovými úkonmi, nezávisle od seba idúcimi. Uvedenému záveru nasvedčuje aj ustanovenie § 6 ods. 2 citovaného zákona podľa ktorého, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Ak prvostupňový súd zaviazal navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku podané dňa 22.12.2014 postupoval vecne správne, v dôsledku čoho odvolací podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.